

Carmen Galin și Adria Pamfil-Almăjan în "Omul cel bun din Sicilian" de B. Brecht

ÎNCOTRO MERGEM?

Sînt dureroase pentru mine aceste rînduri, dar ele sînt rodul nenumăratelor întrebări pe care mi le-am pus în ultimele luni. Ce se întîmplă cu teatrul românesc? Încotro? Ce înțelegem noi, actorii, să facem pentru el?

Dacă în ultimii ani, înainte de revoluție, cînd criza societății ajunsese pe culmile aberației și teatrul rămăsese una dintre ultimele tribune ale adevărului, a fost totuși posibilă, printr-o unitate și o rezistență extraordinare ale oamenilor de teatru, nașterea unor spectacole de înaltă ținută artistică, astăzi asistăm la un fenomen de neînțeles: proliferarea îngrijorătoare a "șușelor", montări de gust îndoielnic făcute în pripă, ca să aducă bani, și care nu fac decît să "oduce" în sensul cel mai rău gustul publicului. Atîta timp cît noi înșine nu acredităm, prin fiecare fapt teatral, ideea că a merge la teatru este un gest de primă importanță în formarea unui om cult și civilizată, nu e cazul să ne mirăm că balanța înclină către acel public (din păcate, în majoritate tînăr) cu un limbaj și un comportament mărturisind un nivel cultural scăzut; ceea ce nu face deloc casă bună cu "marșul nostru spre Europa" (poate, cel mult, spre Orient).

Mal grav este faptul că s-a instalat în teatre o stare de inerție, o anumită indisciplină incompatibilă cu munca noastră, a celor care ar trebui să fim niște "faruri ale societății", cum spunea marele Ion Manolescu.

Sînt teatre în care se vine tîrziu sau nu se vine deloc la repetiții, regizorii așteptîndu-și degeaba actorii ocupați cu alte "colaborări"; o lipsă de entuziasm transformă în piedici insurmontabile tot felul de probleme administrativ-economice, care înainte erau depășite cu relativă ușurință, datorită "febrei scenei". Sînt și regizori care amină sine die începerea repetițiilor la spectacolele anunțate, neonorîndu-și obligațiile contractuale. Și, peste toate acestea, o cumpănită criză de autoritate. Oare și în teatru este loc pentru așa ceva?

Oare s-a stins flacăra mistuitoare care ne-a făcut să ne alegem această meserie? Uităm scena cu "S" mare, Teatrul, cu "T" mare, pentru a ne mărunți energiile în spectacole facile și în conflicte de orgoliu?

Fîind invitată la manifestările culturale de la Chișinău, legate de sărbătoarea limbii române, am aflat cu stupeoare și durere, într-o discuție la Asociația Oamenilor de Teatru, cît de dezamăgiți au fost aceștia de spectacolele unor trupe venite din România: "După Revoluție a venit la Chișinău cine a vrut și cum a vrut, dar spectacolele..." Fără comentarii.

Ar fi bine să încercăm să ne adunăm în jurul regizorilor importanți - și ei sînt foarte mulți! Celor care au fost tot timpul aici li s-au alăturat Andrei Șerban, Vlad Mugur, Lucian Giurchescu, care au revenit în țară pentru a pune la rîndul lor umărul la ridicarea teatrului românesc acolo unde îl este locul, în elita teatrului european. La Teatrul Național, Andrei Șerban a lucrat de dimineață pînă seara. La fel și Vlad Mugur, la Teatrul "Odeon" (fost Giulești).

Oare vom rata prilejul care ni se oferă? Sau criza de autoritate și indisciplinarea din teatre nu pot fi soluționate decît prin măsuri ferme (privind salariile, distribuirea în roluri etc.)?

Sînt actori tineri în țară care de-abia așteaptă să bată la porțile Bucureștilor, dezinteresîndu-se de ce se întîmplă în propriul lor teatru, în vreme ce alții, în București, sînt interesați doar de "colaborările" ce li s-ar putea ivi. Poate că e cazul să ne punem unii altora întrebarea: încotro?

NATAȘA RAAB

actriță la Teatrul Național din Craiova